

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejema ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . 15 K

posamične številke stanejo 10 vin.

V Gorici se prodaja „Soča“ v vseh tobakarnah.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kazipot po Goriskem in Gradiščanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštne zvez“. Na naročila brez doposlano naročnine se ne oziramo.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Uredništvo
nahaja v Gosposki ulici št. 7
Gorici v I. nadstr. na desno.

Upravništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7
v I. nadstr. na levo v tiskarni.
Naročnino in oglase je plačati
loco Gorici.

Oglasi in poslanice se računijo
po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat
6 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12
vin. vsaka vrsta. Večkrat po po-
godbi. Večje črke po prostoru.
Reklame in spisi v uredniškem
delu 30 vin. vrsta. — Za obliko
in vsebino oglasov odklanjamo
vsako odgovornost.

Dr. Kramar in dr. Ploj v delegacijah.

Lep govor je imel češki delegat dr. Kramar v odseku avstrijske delegacije za zunanje zadeve. Lep govor, tehten; v njem se zrcali srce avstrijskega Slovana. Prešel je aktiva in pasiva zunanje politike, očrtal naše razmerje do Balkana, ožigal krepko znane škandalozne procese, ki so Avstriji le škodovali, označil prav neoslavizem, predstavil odvisnost Avstrije od Nemčije, obsodil bizantinizem nasproti njej ter zahteval, da se v zunanji politiki naši upošteva dejstvo, da je avstrijskega prebivalstva 60% Slovanov. — Krepko je nastopil dr. Kramar. Vsak Slovan mora biti vesel njegovega govora.

Če je govoril slovanski delegat s severa kot pravi Slovan, je bilo pričakovati, da slovanski govornik z juga stopi vredno na stran dr. Kramara.

Govornik je bil štajerski državni poslanec dr. Ploj. Govoril je tako, da mu je očital dr. Kramar, da je govoril iz njega Hofrath. Dr. Ploj je povedal res tudi marsikaj uvaževanja vrednega, ali vse to je vrglo ob steno nekam čudno povdarjanje zveze z Nemčijo in neumestni afont proti neoslavizmu. Res je, da je kulturelna, gospodarska in politična povzdiga slovanskih narodov v Avstriji, potem rešitev poljsko-rusinskega spora in pa jugoslovansko vprašanje velikanske važnosti; to je res, ali ne vemo, čemu je treba dostavljati, da prav radi teh vprašanj ne kaže za sedaj ogrevati se za visoko idejo neoslavizma. Mi pa vidimo prav v neoslavizmu kal, ki more obihlo pripomoči, da se omenjena vprašanja povoljno rešijo.

Neprijetno nas je dirnil Plojev govor. Kramarov učinkujoč pravi slovanski govor nasproti Plojevemu, ki je bil na me-

stil tak, kakor da govori iz njega c. kr. poštitični uradnik! Jugoslovani se pač ne morejo strinjati s Plojevim govorom. Strinjamo se z govorom dr. Kramara.

Zveza z Nemčijo je treba res upoštevati, ali to upoštevanje mora meriti na to, da se otresemo take zveze z Nemčijo, kakoršna je dandanašnji. V Berlinu narekujejo našo zunanjo in notranjo politiko; Avstrija je vazal Nemčije. Koliko trpimo radi te zveze Slovani v Avstriji! Kako škoduje nam Slovanom v Avstriji ta zveza z Nemčijo. Avstrija je zapravila vse simpatije na Balkanu v prid Nemčiji, ki si tam doli med našimi brati utrjuje svoj vpliv. Na Balkanu ni človeka, ki bi govoril spoštljivo o Avstriji. Za to pa se toliko večja ekspanzivnost Nemčije proti Orijentu. Zveza z Nemčijo nam škoduje na notri in na zunanji. Ploj je sicer rekel: Če to zvezo bi Slovani prav lahko trpeli, če bi nas z njo naše zunanje in notranje politične razmere ne zatirale najhujše. — Ali ker nas zatirajo, pa je ne moremo trpeti! Tako glasi naš odgovor. O zvezi z Nemčijo se ne da drugega reči kot obsediti jo brez vsakega »če«!

Za neoslavizem se mora ogrevati vsak pravi Slovan. Kramar je povedal odkrito, da neoslavizem nima nobenega političnega ozadja, ampak stremi za kulturnim in gospodarskim zblizanjem slovanskih narodov. Zato se nam zdi neumestno, če slišimo iz ust slovenskega poslance v delegacijah, da se ne more ogrevati sedaj za visoko idejo neoslavizma z bog notranjih avstroslovanskih potreb. Saj meri neoslavizem tudi na te potrebe, saj ni nekaj posebe izvenavstrijsko-slovenskega! Še češki socialni demokrat Nemeec je govoril v prilog neoslavizma, rekoč, da je namenjen našemu napredku. — Na slovansko javnost je napravil Plojev govor mučen utis, ker podira, kar je Kramar zidal.

Ker klerikalci kričijo nad Plojem in sicer tako, kakor da bi bil naprednjak ter bi bil torej napredni poslanec izpustil tak govor v delegacijah, zato moramo pribiti, da Ploj ni pristaš napredne stranke, am-

pak je izvoljen kot konservativec in kot tak je tudi govoril.

Vezi med Čehi in Jugoslovani se na ta način ne utrjujejo in slovanski stvari se tako ne koristi. Kaj poreče »Zveza južnih Slovanov«?

DOPISI.

Iz komenskega okraja.

Komen, 16. okt. 1910. — (Vinska letina. — »Sokol«. — Ljudska šola in klerikalna krčma na Volčjemgradu. — Orgljanje v cerkvi. — Mandat Gabrščekov.) Po nekotikih dobrih vinskih letinah je sledila to leto slaba. Desetino se je natrgalo. Letos se ni nabijalo sodov, niso kakor po navadi o trgatvi ropotali vozovi, ljudje so bili tihi, tako da bi človek mislil, da je med trapisti. — Kar je teran, bode jako dober, cena pa bode gotovo visoka, če se pomisli, da se je plačevalo grozdje po 40—44 vinarjev kilogram.

Danes je bil pogovor rodoljubov v Komnu radi vstanovitve »Sokola«. Od strani mladine se opaža za »Sokol« navdušenje, pri starejših pa dobra volja. Bilo srečno!

Včeraj 15. t. m. je imelo naše obč. starašinstvo sejo. Mej drugim je bila na dnevnem redu prošnja Štrancarja iz Volčjegagrada za dovoljenje krčmarske obrti v hiši, kjer je ljudska šola. — Sestnajstotnica klerikalnih obč. svetovalcev je glasovala za dovoljenje, med tem ko se je osem naprednih starašinov z ogorčenjem odstranilo iz občinske pisarne. Klerikalec je klerikalec, naj že bode kjer hoče in kar hoče. — Proti izobrazbi naroda je slovanski klerikalec in podrepanki plešejo, kakor jim nunci žvižgajo. Pomisli naj častiti čitatelj, da je v prvem nadstropju pri Štrancarju ljudska šola in pod ljudsko šolo v pritličju ima biti krčma! To je prav po klerikalno-čukovsko.

Na Volčjemgradu je mnogo pridnih kamenarjev, ki imajo pa ono ravno ne lepo navadico, kakor čevljar, da praznujejo ponedeljek. Če bi slav. c. k. okr. glavarstvo dovolilo Štrancarju koncesijo za krčmo, potem bi moral c. k. okr. šolski svet preurediti obiskovanje šole tako, da bi mesto četrta bil prost ponedeljek. — Sola, pitje in petje v krčmi ter balcanje po dvorišču in kričanje, to bilo bi harmonično in res pristno divjaško-klerikalno. — »Po delih jih bode te spoznali«, čitamo v sv. pismu, tako naj zve svet in po delih sodi modrost našega klerikalnega župana in klerikalnih starašin ter njihovih vodji!

V tej znameniti seji je sklenilo starašinstvo tudi, da treba nastaviti orgljanca za cerkev, katerega do zdaj nismo imeli iz raznih vzrokov in to, ker se v cerkvi lepše molji, če cviljenje na koru ne moti, drugo radi pomanjkanja sredstev in naposled radi tega, ker je dekan zahteval, da »škrlavar« plača, on pa zapoveduje, imenuje in odslovlja organista. Saj poznamo cenjenega našega gospoda preč. dekana!

Lepo smo začeli s klerikalno vlado v Komnu. Ustanoviti hočejo v pritličju v oni hiši, kjer je v prvem nadstropju šola, krčmo; na ljubo dekanu in na korist kapelanu-organistu orgljanje v cerkvi, a prepodili so obč. zdravnik, kakor češ ni ga potreba in siromašni smo, ali trositi iz obč. blagajne za »muziko« to je pa potreba, da se zadovolji dekanu in organistu kaplanu. Prav, pravjijo, da ni farška bisaga nikoli sita.

Uničenje mandata našega dičnega poslance g. Gabrščka od strani Pajerjeve in Gregorčičeve stranke je nas, njegove volilce tako razžalilo, da smo se zgražali. Vprašamo dr. Gregorčiča in dr. Pajerja, ali smo mi volilci v trgih in mestih ali sta ona dva? Če sta ona dva, tedaj ni treba da vlada razpisuje in nas pozivlje k volitvam. Ali res misli dr. Gregorčič, da smo njegovi slugi? Mož je od same nadutosti tako zabiti, da že sam ne vé, kaj dela, od drugih poslancev se pa

Kapitan Hatteras

ali

Angleži na severnem tečaju.

Francoski spisal Jules Verne. — Prevel O. J.

(Dalje).

»Dobro pogodil,« odvrne Johnson, »in to je v kratkem narejeno.«

Četr ure pozneje se je mala družba zopet odpravila dalje z bakljami sredi vlažne temine. A če se je hodilo bolj naravnost, se zato ni hodilo hitreje, in temni hlaپی se niso razblinili pred 6. julijem; tedaj se je zemlja zopet ohladila in močan severni veter je odnesel vso meglo kakor raztrgane cunje.

Doktor je takoj določil zemljepisno lego in našel, da so potniki v tej megli prehodili komaj po štiri milje na dan.

Dne 6. junija so torej hiteli, da poravnajo izgubljeni čas, in so odpotovali na vse zgodaj. Altamont in Bell sta jo zopet udarila naprej, preiskovaje tla in zasledujé divjačino; Duk ju je spremljal. Vreme je postalo čudovito jasno in suho in dasi sta bila vodnika dve miljji oddaljena od sani, vendar ni doktor izgubil nobene njihove kretnje izpred oči.

Silno se torej začudi, ko ju vidi nakrat se ustaviti in ostrmeti; zdelo se je, da radovedno gledata v daljavo, kakor ljudje, ki zro na obzorje. Potem se sklonita proti tlom, jih pazljivo raziskujeta in se presenečena dvigneta. Bell jo je hotel celo naprej udariti, a ga je Altamont obdržal za roko.

»No, kaj neki delata?« reče doktor Johnsonu.

»Jaz ju tudi motrim kakor vi, gospod Clawbonny,« odvrne stari mornar, »a ne razumem prav nič njihovih kretenj.«

»Na sledi živali sta prišla,« odvrne Hatteras.

»To ni mogoče,« dé doktor.

»Zakaj ne?«

»Ker bi Duk lajal.«

»Pa morajo vendar vtiski biti v snegu, da jih opazujeta.«

»Stopajmo,« de Hatteras, »bomo kmalu vedeli, na čem smo.«

Johnson požene tovrne pse, ki prično urneje stopati. V dvajsetih minutah so bili potniki združeni; Hatteras, doktor in Johnson so ostrmeli z Bellom in Altamontom vred.

In res, človeški sledovi so se pokazali po snegu, popolnoma razločni in neovržni ter sveži, kakor bi bili vtisnjeni šele prejšnjega dne.

»To so Eskimi,« de Hatteras.

»Da,« pritrdi doktor, »tu so vtiski njihovih krepelj.«

»Mislite?« reče Altamont.

»To je gotovo.«

»Kaj pa ta stopinja?« ugovarja Altamont, ter pokaže na drugo, večkrat se ponavljajočo sled.

»Ta stopinja?«

»Menite li, da izvira od kakega Eskima?«

Doktor pazljivo pogleda in ostrmi; sled evropskega črevlja je bila globoko vtisnjena v sneg, s svojimi žreblji, podplati in peto; nobenega dvo: ta ni bilo; neki človek, tujec, je šel tu mimo.«

»Evropejci tu!« vikne Hatteras.

»Očividno,« dé Johnson.

»In vendar je tako neverjetno, da je treba dvakrat pogledati, predno človek trdi kaj takega,« pravi doktor.

Doktor preišče vtisek dvakrat, trikrat, a mora priznati njen izvanreden izvor.

Junak Danijel Toe ni bolj ostrmel, ko je našel stopinjo vtisnjeno v pesek svojega otoka; toda če, se je on tega ustrašil, se je pa Hatteras razsrdil. Evropejec tako blizu tečaja! Šli so dalje po teh sledovih, ki so se ponavljali, kako četr milje, pomešani z drugimi vtiski krepelj in mokasinov; potem pa so sledovi zavili proti zahodu. Prišedši do te točke so se potniki vprašali, naj li še gredo dalje po teh sledih.

»Ne!« odgovori Hatteras, »pojdimo...«

Prekine ga vzklik doktorja, ki je pobral še bolj prepričljiv predmet, o čigar izvori se ni bilo mogoče motiti. Bila je povečalna leča iz daljnogleda.

»To pot pa ni mogoče več dvomiti o navzočnosti tujca na tej zemlji,« reče doktor.

»Naprej!« ukaže Hatteras.

Izgovoril je tako odločno to besedo, da mu je vsakdo sledil; sani so se zopet jele pomikati dalje.

Vsakdo je skrbno zrl proti obzorju, samo Hatterasa je navdajala tiha jeza, da ni hotel ničesar videti. Ker se je bilo pa bati, da nalete na oddelek potnikov, je bilo treba previdno ravnati.

Bilo bi res pravo igranje usode, da bi jih bil kdo prehitel na tem neznanem potu! Doktor sicer ni občutil take jeze kakor Hatteras, a vendar se ni mogel ustavljati neki nevolji, ki se ga je nehote polotevala kljub njegovi naravni filozofiji. Tudi Altamonta je mučilo, Johnson in Bell pa sta momljala med zobmi grozeče besede.

(Dalje pride.)

...na kaj pričakovati, kajti možje, ki so slepo orodje ne preveč bistroumnega politika dr. Gregorčiča, morajo biti le ali duševni kretni ali zaslepljeni. — Vse ono kar dr. Gregorčič našteva poslancu Gabrščeku za greh, so za nas lastnosti, kakoršne mi zahtevamo od našega poslanca. Mož bodi odločen, neizprosni, strog v kritiki slabega deželnega gospodarstva itd. Prav takega poslanca potrebujemo. Tudi dr. Gregorina ima dr. Gregorčič na piki, ali naj se ta svetopisemski dohtar le pripravi za bodočnost, ki mu bode ponovno prinesla razočaranje in Gabrščeka naša volja v deželni zbor. Tako zbesnelo kakor je govoril dr. Gregorčič v dež. zboru proti Gabrščeku in dr. Gregorinu, govori le kak pijan žganjat in ne duhoven, dohtar sv. pisma. In taki ljudje naj bi nas učili poštenja, morale in drugo. V »Gorici« spominja prof. Mandiča in Klavžarja ter druge ki niso bili verificirani. Pomisli naj da so brnili iz narodne mržnje Italijani Mandiča iz dež. zbora, o Klavžarju pa ne govorimo. Pri Gabrščeku je bilo vse drugače. Zoper njega ni bilo nikake pritožbe, brani pa ga je Slove- n e c iz osebne mržnje. Sramota.

V »Gorici« pišejo še vedno o tem in perejo dr. Gregorčiča, ali bolje bi bilo da dr. Gregorčič in pismouki okolo »Gorice« napišejo afero Čenstohovskih menihov. To bi ljudje raje čitali ter se prepričali, da je res, kar napredni listi trde, da je med duhovni dosti takih, ki iščejo na tem svetu nebesa, denar in ljubice in da ne zasledujejo samo poti do večnega življenja.

Dalje naj bi dr. Gregorčič napisal slovo od volilcev svojih in položil mandat, ker ni obveljala njegova in je dobil od do kosti klerikalne vlade, udarec, kojega ni pričakoval. Če klerikalna vlada obsoja delovanje klerikalnega voditelja, razume se, da je njegovo delovanje vse obsodbe vredno. Vsak značajen človek, ki čuti v sebi še količkaj poštenja, izvajal bi konsekvence, ali klerikalec je kuga, umazan v duši, nesramen kakor vsi taki, koji so enkrat presedlali!

R. K.

Iz ajdouskega okraja.

Rihemberg. — Kakor znano, je Janez Veliki v Rihembergu izvalil Čuke. Ker je doma veliko uboštvo, je poklical na pomoč Kavčiče iz Dornberga, batujsko in žabeljsko čukulado in sama klerikalna podgana Vrtovec je moral nastopiti s svojim »boj na nož!« Dolgi Janez je vstvarjen za prepir in nič drugega si ne želi, kakor da bi se s kom praskal in bodal. Ta dan je bil v elementu! Prišel je on in njegovi zvesti, prišel je Štrancar z vso svojo prečastito družino, prišlo je vse, a vseh je bilo — malo! Na odru se je drl ta Janez hudo, sramotil naprednjake in politične nasprotnike prav po rovtarsko, kakor ima navado to delati v cerkvi. Zato so pa domačini moški in ženske, katerih kri se še ni in se ne bo zvedenila, poplačali Janezu in vsem Čukom njih nesramnost. Menda ne bodo želeli tako kinali več v Rihembergu!

Ker je bil ta čukovski dan prava zabava in veselje za Rihemberg, otmemo nekoliko prizorov pozabljivosti:

1) Kaplan Brezavšček je med velikim vpitjem in žvižganjem stopil na štirinožne konjske jaslce in kričal: »Živina, poslušajte!« Ničče ga ni poslušal, jaslce se zvinejo in on je imel noge proti nebu obrnjene. Častno!

2) Prišel je mimo nekdo z avtomobilom. Mož vaščanski mu reče, Prosim, peljite našega kaplana kam proč! Šofer je čakal in — prav bi bilo, da bi se bil kam Johann daleč odpeljal.

3) Župnikove kuharice in zlasti njegova poštarica je pa zapisovala in pazila na ljudi pri shodu. Ljudstvo pa je klicalo: »O čista devica« ...

4) V veliki gnječi in trušču pa stopi domačin-pred župnika, in mu reče: »Že od 2. ure čaka moj otrok na krst in zdaj je pa štiri. Ali so Kristus tako iskali na »Governi« po oštariji?«

5) Vsi »Čuki« iz Žabelj, Batuj in Dornberga so se brzo, brzo vrnili domov. Dornberžanom pa smo kričali: »Pozdravite Kavčiča!«

Bilo je pa še mnogo lepih prizorov in dovtipov, tako da je splošna sodba, da

čukarija ho Rihembergu, še lahko v veselje. Kar je res in v čast Čukom, moramo pa vendar priznati, da so šli zlasti žabeljski mirni in izdelani po zlatih in skrinjnih potih domov. Na zdar!

Iz tega bo sedaj jasno, zakaj se Pr. list »jezi na nas, na Sokole in naše Sokolice.

Z velikim navdušenjem za katoliško stvar in Čuke je daroval Janez Dolgi 5 kron (reči pet kron). Kako velik dobrotnik je: Oglejte, Rihemberg šteje nad 500 hiš, vsaka hiša mu da ravno zdaj 7 kron ali 25 l mošta, kongrua je menda 1200 kron, očenaži, pogrebi ... Izračunite, kako malo je in on pa da 5 kron! Heil! Sicer pa navrže včas tudi kak Marijini hčeri za srajco magari po par kron. Ni čudo torej, da so fantje za čuka zelo vneti in da se oglašajo novi člani. Heil Čuk!

Naši stvari zabiti Čuki in zdvijana duhovščina koristi, ker ni treba praviti kako so in kaka je, vidijo jo sami in sodijo.

Brje. — Pri nas je »Novičasar«, ki vidi povsod samo svinjak, gnojnico in blato; je pač revež v svoji luknji doma na tako vajen. Franckova suhota pa, za katero se nahaja tel. drog, ni hlev ne svinjak, je čeden lep prostor, ki služi za klet in še marsikaj družega ter je več vreden in čednejši nego »novičasar« in cela njegova bajta. Včas se je ta junak rad šalil okoli te suhote in celo krog Franckovega svinjaka, pa se mu ni sponeslo ... Zato je to lažnjivi Kljukec sedaj jezen na vse, celo na Sokola, ki se pa takega krocanja pač ne boji!

iz Velikih Žabelj. — (Zahvala.) Podp. šolsko vodstvo si šteje v prijetno dolžnost, javno se zahvaliti slavnemu starešinstvu v Vel. Žabljah za izkazano naklonjenost do šolske mladine s tem, da je povodom 80 letnice Nj. Veličanstva primerno svoto za potrebsčine tuk. šol. mladine ter s tem opetovano pokazalo, kako ve ceniti pravo izobrazbo. Da! Bog, da bi se Vam Vaši plemeniti darovi tisočero obrestovali. Vodstvo ljudske šole v Vel. Žabljah: D. Bratina, voditelj.

Iz tolminskega okraja.

Tolmin. — (Popravek na dopis v »Soči« št. 117. od 13. t. m.) Jaz sem 11. t. m. opoldne naročil v občinskem uradu v Tolminu, naj županstvo vse potrebno ukrene, da se popoldne vse pse iz Tolmina radi pasje stekline ubije in pravilno zagrebe na določenem prostoru. Proti večeru sem šel na prostor, kjer se je to vršilo in se osebno hotel prepričati, ali in kako je županstvo dalo izvršiti moj ukaz. Jaz nisem šolske mladine naganjal po pse in pri streljanju psov še zraven nisem bil. Franc Martelanc, c. kr. okr. živinozdravnik.

Podbrdo. — (Kontumac.) Glavarstvo v Tolminu je zaukazalo kontumac za pse in mačke. Ubogi mački! Psi so že itak navajeni. Pri nas navadno mački pred psi bežijo — radi tega jih tudi oklati ne morejo. Kaj pa miši in čestitljive podgane? Ljudje se splošno razgovarjajo, da jih pridejo z glavarstva lovit. — Bati se je, da se kontumac ne raztegne tudi na — vdovce in vdove!

Hov-hov.

Iz goriške okolice.

Iz Solkana. — Da vztrežem vsem radovednim Solkancem (in ne dopisniku »Gorice«, ker on je že tako bil zraven) podam za danes, da ne bo zamere, samo ogrođje brez maščobe obljubljen pravljice »o hrastu in buči« ali kako je romal cvet Solkancev na božjo pot. Preveč o njih pisati, bi bilo škoda tiskarskega črnila, katero bi jih pomazalo.

Torej začnimo: I. Romanje kat. slov. izob. društva k Mariji pomagaj na Brezje. II. Pevec ali pivec na trdni solk. podlagi, zadene ne daleč od neke krčme z glavo ob hrast. V glavi iskre, v ustih p... Dio nekdo me hoče napasti itd.

III. Dejanje se vrši ob zahajajoči luni. IV. Glavno: Bog daj norcem pamet, abstinantom pri praznih litrih denar, onim na solk. kat. podlagi trdne noge. Amen.

Iz Št. Ferjana. — Zopet ponavlja neki farovski bacek v »Gorici« št. 81. z dne 11. t. m. zahtevo, da bi moral župan postaviti novo županstvo. Pravi, da je preteklo že dve leti čez poslovno dobo na-

šega starešinstva in da so pokazali volilci pri volitvi, da za dosedanega župana in njegove pristaše ne marajo več. Ker nima župan nobenih spisov v rokah, ne more sklicati novega starešinstva. Ti revče si že poskusilo večkrat pri okr. glavarstvu pred in med volitvami in po volitvah, ter dobro veš, da glavarstvo ti gre na roko, kolikor je mogoče v svoji moči. Saj si že sedanjega župana tožil ustmeno in pismeno radi obč. volitev in tudi veš, ako bi gospodje tvoji želji vstregli, bi bil že kedaj pod ključem. Toda oni tam doli niso vdobili niti najmanjšega pregreška, zatorej je župan še zmeraj, kjer je bil. To te pa silno boli in se peniš, ker tvoji želji ni mogoče vstreči. Skliči magari vsako nedeljo kar po tri protestne shode v dosego svojih »pravice« in videl bodeš, kaj dosežeš! Če ti to »fali«, potem pa pusti vse v miru in naj vse vzame vrag! Več novoizvoljenih starešin.

Kaj je vse mogoče

napraviti iz Pekatol, razvidi vsakdo, kdor si naroči kuharsko knjigo, ki jo vdobi brezplačno pri Provi Kranjski to arni trestonin v Sl. Bistrici.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslala podružnica pri Sv. Luciji ob Soči 15 K, katere so nabrali rodoljubi na svatbi g. Ane Golja in g. Fr. Florjančiča pri »Pošti« na Grahovem ob Bači 5. 10. t. l. Hvala!

Domače vesti.

Poroka. — G. Anton Fakin, nadučitelj v Kostanjevici, se je poročil dne 20. vinotoka t. l. z g. Marico Črnigojevo iz Dobravelj v Vipavski dolini in je daroval v odkup poročnih naznanil 5 K šol. družbi sv. C. in M. (Denar hrani podr. v Koimnu.) — Obilo sreče in posnelcev!

Laški liberalci v istrskem deželnem zboru so ljudje, ki bi radi spravili ob vso moč slovansko manjšino. Slovani v Istri so bili ob znanih pogajanjih za mir in redno delo deželnega zbora, skrajno popustljivi, pač še preveč! Lahki imajo večino in ker so v večini, hočejo pritisniti ob tla slovansko manjšino. Ali ta se brani proti nasilstvom laških liberalcev in branila se je tako, da je sledilo zaključenje istrskega deželnega zbora. Laški liberalci v Istri so skrajni sovražniki slovanskega ljudstva. Taki so pač, kakoršni goriški laški liberalci, v katerih jarmu se nahaja dr. Gregorčič. Laški liberalci v Istri bi radi imeli tako slovansko manjšino, ki bi jim bila slepo pokorna, tako pač, kakor so pokorni v goriškem deželnem zboru slovenski klerikalci laškimi liberalcem. Ali v Istri se Slovani v deželnem zboru skupno branijo proti Lahom ter se jim ne vržejo nikoli pod kolena, kakor je storil to v goriškem deželnem zboru dr. Gregorčič s svojimi. Radi tega pa divjajo laški liberalni poslanci proti slovanskim poslancem in hujskajo galerijsko sodrgo, naj plane po njih in jih ubije; v goriškem deželnem zboru pa se zaganjajo laški liberalci v slov. napredne poslance, ko se branijo proti nasilstvom s predsedniškega mesta in od strani laških liberalcev. Zalostno je to, da imajo v takem boju na strani slovenske klerikalne poslance. Laški liberalci hočejo gospodovati nad celim Primorjem. Slovani bi jim morali biti le lep pokorni. V Istri se bije velik boj proti laški liberalni prepotenci. Tak boj bi se moral biti tudi v goriškem deželnem zboru!

Dr. Šusteršič se je lepo zmazal, da mu ni bilo treba govoriti v odseku delegacij, kamor je bil izvoljen. Rekel je, da ima opravilo v Kranjskem deželnem zboru pa ga ni bilo v delegacije. Ali če bi bil, bi bil govoril približno tako, kakor je govoril dr. Ploj. Dr. Šusteršiču pa se je zdelo previdnejše sploh molčati, ker je pričakoval sankcijo mestnega štatuta za ljubljano in občinskega volilnega reda; v takih trenutkih pa ne kaže kar nič izpostavljati se in pa lepo priliko so dobili klerikalci, da morejo udrihati po neljubem jim poslancu! Kot navidezen opozicionalec na Dunaju bi bil moral Šusteršič grmeti

proti Aerentalovi zunanji politiki, ali kako bo grmel, ko mu pa gre vlada na Kranjskem v vsem tako lepo na roko! Krivi opozicionalec je zbežal in se skrnil. Da bi »Slovenec« odvrnil pozornost javno sti od pobeglega Šusteršiča udriha neusmi ljeno po Ploju. Ali naša javnost naj gleda dr. Šusteršiča, kako je zbežal pred vlado in sedel lepo dōma in molčal, ko je bila njegova dolžnost, nastopiti energično proti vladi! Plačilo za to je že dobil z gori omenjeno sankcijo!

Občinske volitve v Prvačini so se vršile predvčerajšnjem in včeraj. Zmagala je narodno-napredna stranka v vseh treh razredih. V tretjem razredu je bilo naprednih glasov 121, klerikalnih 26; v drugem naprednih glasov 33, klerikalnih 13; v prvem razredu klerikalci sploh bli zu niso prišli. Živela napredna Prvačina!

Zborovanje »Goriškega učitelj. društva« bode dne 3. novembra t. l. v Gorici v »Trgovskem domu« ob 10. uri pred. Dnevni red: 1. Zapisnik zadnjega zborovanja; 2. »Kmetijski nadaljevalni tečaj z ozirom na metodiko kmetijstva«, predava tov. Jak. Rojic. 3. »Gospodinjski nadaljevalni tečaj z ozirom na metodiko gospodinjstva«, predava g. ca tov. Terezija Pipan. 4. Raznoterosti.

Pevsko in glasbeno društvo v Gorici (podružnica »Glasbene Matice« v Ljubljani) vabi svoje člane k občnemu zboru, ki bo v soboto, dne 22. oktobra t. l. ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih. — Dnevni red: 1. Poročilo odborovo; a) tajnikovo, b) blagajnikovo; 2. Poročilo preglednikov računov; 3. Volitev a) predsednika, b) 13 odbornikov, c) 2 preglednikov računov; 4. Določitev glasila za društvena naznanila; 5. Slučajnosti. — Odbor.

Glavno zborovanje deželnega učiteljskega društva za pokneženo grofijo Goriško-Gradiščansko, bode v četrtek, dne 3. novembra 1910 ob 3. uri pop. v dvorani pri »Zlatem Jelenu« v Gorici. Dnevni red: 1. Otvoritev zborovanja in predsedniškovo poročilo. 2. Prečitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 3. a) Računski sklep za leto 1909/10. b) Proračun za leto 1910/11. 4. Volitev računskih pregledovalcev po § 10. društvenih pravil. 5. Morebitni predlogi.

Predavanje o Slovencih v Sofiji. — Bolgarski publicist in član bolgarske trgovske zbornice G. T. Peje v se je vrnil v svojo domovino z daljšega potovanja po slovanskih deželah. Bil je tudi v Gorici. Sedaj bo predaval o dveh temah, namreč: »Narodna borba na Hrvaškem« in pa »Nemška nasilstva na tiskovno svobodo na Slovenskem«. Na Bolgarskem vlada popolna tiskovna svoboda, kako pa je pri nas? Kje daleč zadaj za malo Bolgarijo je v tem oziru velika Avstrija!

Strašne reči se godijo na Portugalskem — tako kriči dan na dan ljubljanski »Slovenec«. Laže, da koljejo in morijo menihe ter da plešejo po altarjih v Lizboni. Republikance zmerja z zverinami, strašno se roti, kaka zlodejstva da se godijo v Lizboni. Ali dočim se »Slovenec« tako razvema proti novi republiki, pa se portugalski patriarh čisto nič ne plaši pred republiko. Portugalski patriarh je javno priznal republiko. Torej se jej nič ne upira, kar pač priča dovolj, da so vsa tista v »Slovencu« opisana grozodejstva le izrodek domišljije uredništva »Slovenčevega« in tiste izmišljotine so imele služiti v volilnem boju v Belikrajini proti naprednemu kandidatu. Portugalski patriarh je postavil s svojim priznanjem republike »Slovenca« na laž. Kajti jasno je, da če bi se res godile take strašne reči, bi se patriarh ne izjavil javno za republiko! »Slovenec« je zopet blamiran in razkrinkano je njegovo ogročenje, katero si je nadel v glavnem v svrhu uspešnejše volilne agitacije na Dolenjskem. »Portugalske mučenike« je zlorabil v umazane politične namene!

»Živio Orli!« — Nadškof in knez je hodil te dni birmat po Vipavski dolini. Duhovniki so naganjali »čuke« pred nadškofa in kneza. V Velikih Žabljah je imel nagovor na »čuke«, na pozdrave »čukov« je odgovarjal: Živio Orli! Na koncu jim je podelil svoj nadpastirski blagoslov. Blagoslovljena čukarija! Ali je padlo kaj tega blagoslova tudi na dornberške čuke? O teh pravijo, da so posebno potrebni tako visokega blagoslova.

»Pobožno ljudstvo, naše dobro« katoliško ljudstvo» je povsodno jednako. Kar ne veruje, da more duhovnik storiti kaj takega, kar se je pripetilo v čenstohovskemu samostanu, kjer so katoliški menihi kradli denar, katerega so znesli skupaj pobožni romarji, zapravili tisoče in tisoče ter živeli razkošno, imeli prilježnice in se vozili v kočijah okoli. Menih Mačoh je ubil svojega brata, katerega žena je imela za ljubico. Lahkoživke, ki so živele fino življenje v Čenstohovu, ker so jih vzdrževali menihi, so odšle; menihe so namreč sedaj internirali. Vse to je doznano; ljudstvo vidi vse to, ali kar ne verjame. Tako malo spoštovanja so imeli menihi do podobe črne Matere božje, da so jej ukradli bisere iz krone ter utaknili v krovo ponarejene, ali ljudstvo ne veruje, da se je to res zgodilo. Poročajo, da je neki kolporter prodajal knjižico, v kateri je popisano vse početje menihov v čenstohovskem samostanu, toda fanatizirano ljudstvo bi ga bilo kmalu ubilo! — Tako je tudi na Slovenskem. Tudi naše »dobro ljudstvo« tuintam noče verjeti, pa če kak nunc še tako greši ter če pridejo na dan še tako grde reči iz duhovske družbe. Ne veruje, je vse zaman. Zategadel pa tako lahko grešijo na račun ljudstva in delajo ž njim, kar hočejo. Ljudstvu pa treba odpirati oči, da bo videlo, da je duhovnik človek, podvržen vsem slabostim, in ne kako višje bitje, za kakoršna višja bitja se sedaj tako radi proglasajo. Čenstohov je pokazal, da mašniško posvečevanje ne obvaruje človeka pred prešestovanjem in ubojem ter pred ropanjem in da je med posvečenci ljudij, ki sami ničesar ne verujejo. Kjer so imeli spravljeno sveto hostijo, so imeli poleg —strup! — V kaj pa je veroval n. pr. oni nunc na Koroškem, ki je pred par leti našel svojemu župniku strupa v mašno vino?! Ljudstvo, razmišljaj!

V Krmínu so namazali, kakor smo poročali, »Corrierovi« podivjanci slovensko šolo. »Piccolo« je v veliki hinavščini sicer rekel, da je kaj takega obžalovati, ali »Corriere«, laško glasilo Pajer-Gregorčičeve zveze, je svoje junake pohvalil. Živela laška kultura!

Nov tajni ukaz papežev. — »München Post« priobčuje nov tajni ukaz papežev, ki postruje naredbe zoper moderniste v Avstro-Ogrski in se nanaša predvsem na duhovnike in duhovniške poslance in pa na nastavlence katoliških podjetij. — Tajni ukaz vsebuje sledeča določila: 1. določila »Pascendi« se morajo kar najstrožje izvesti; 2. klerikalna društva, družbe in zveze morajo pod prisego izjaviti, da so na konfesionalno strogo katoliškem stališču; 3. klerikalni žurnalisti morajo ravnotako priseči, kakor klerikalni profesorji, predno začno učiti; 4. klerikalni časopisi se morajo podvreči cenzuri, če naj se jih za take prizna in priporoča. Na vsebino takih časopisov se bo strogo pazilo, ravnotako, kakor na delovanje profesorjev. Dunajska nuncijatura ima ta tajni ukaz izvesti.

Renški župan Žnidarčič in Pahor. — Pod tem naslovom zvija zopet nekdo v »Novem času« z dne 14/10. 10. resnico. Pravi, da se je na kazenski obravnavi ponudilo dokaze, da je pa sodnik opozoril, da mora v tem slučaju cela zadeva pred državnega pravdnika, na kar da je Pahor velikodušno dovolil, da se to opusti, vsled česar da je Pahor odšel brez kazni. Ali misli morda dopisnik, če laž ponavlja, da postane resnica? Na vsak način si misli, »korajžno je treba obrekovati, potem že kaj ostane«. Kogar zanima cela stvar, naj gre na sodnijo, kjer se lahko iz dotičnih spisov prepriča, da je Pahor ostal brez kazni edino le radi tega, ker sta se Žnidarčič in Pahor na sodnikov pritisk poravnala. Ako se ne bo ponehalo s tem natolcevanjem, se vidimo kje drugje. X.

Javni ples na Dobrovem. — V nedeljo, dne 23. t. m. se bo vršil vsakoletni javni ples »likof« na Dobrovem v Zap. Brdih. Točilo se bode izvrstno sladko brisko rebulo.

Zveza narodnih društev.

Ložica, 11/10. 1910. Vsem posetnikom naše dne 9. t. m. se vršče veselice: hvala! Vrlemu pevskemu društvu »Lipa« v Plavah pa še posebna zahvala za sode-

lovanje in za posojeno razno blago. Uverjeno naj bode naše naklonjenosti. Istotako se zahvalujemo vsem domačinom, ki so nam blagovoljno šli na roko, nam posodili razno blago, itd. Srčna hvala in na zdar. Odbor »Kmečko-izobraževalnega društva« Zarja».

Trgovsko-obrtna in gospodarske vesti.

Podpisani goriški obrtniki in trgovci izdajo koledar z oglasi za l. 1911., kateri bode velike važnosti. Lepakova mera je 65x90cm. Lepak se izda v več tisoč iztisih in razpošlje po celem Primorskem in tudi izven Primorskega po vseh javnih lokalih, kakor kavarnah, gostilnah, prodajalnah, društvih, sploh povsod, da bode reklama res pravega pomena. Vsakej tvrdki, katera se prijavi, je dopuščen samo eden oglas oziroma prostor, kateri stane 10 kron in se ima znesek izročiti poverjeniku proti izkaznici najkasneje do 15. XI. t. l., do katerega časa je treba poslati tudi besedilo za inserat. Oglase se sprejmejo tudi od gosp. obrtnikov in trgovcev z dežele. Prijave naj se pošiljajo gosp. F. Batjel-u, Stolna ulica šte. 4. v Gorici. Pripravljalni odsek: Batjel Franc, Valič Vinko, Schivitz Alojzij, Krušič Anton, Makuc Ferdinand, Černigoj Anton, Kulot Karol.

Poletni poštni in brzozjavni urad v morskem kopališču Sesljan je zaključen s 15. oktobrom 1910.

Letošnja trgatav v francoski Champagne je skrajno slaba. Toda za šampanjca se ni treba bati. V letih 1900. do 1906. je bila letina tako dobra, da so si lahko nabrali vinski trgovci velikansko zalogo šampanjca. Še vedno imajo 160 milijonov steklenic. Ker se uporabi na leto samo 32 milijonov steklenic, bo trajala zaloga še najmanj 5 let. V Champagni je 16.000 ha vinogradov, ki so porazdeljeni med 20.000 lastnikov.

Politični pregled.

Istrski deželni zbor zaključen. — Dne 18. t. m. je bila vihtarna seja v istrskem deželnem zboru v Kopru. Ker je bila prejšnja seja le odložena, bi se moral nadaljevati dnevni red iste. Ali predsednik se zato ni menil, marveč je dal čitati poročilo deželnega odbora o koperski razstavi, iz katerega je razvidno, da je deželni odbor že dovolil 15000 kron za razstavo ter predlaga, da se dovoli 50.000 K iz deželnih sredstev v pokritje deficita. Ko je odbornik Saiata prečital to poročilo, se je takoj oglasil k besedi posl. Spinčič, ki je ostro protestiral, da se daja v razpravo to novo vlogo, dočim se poprej uložene predloge zapostavlja.

Temu protestu se je pridružil tudi poslanec Zuccon. Sklep deželnega odbora je nezakonit glasom § 42 v 3. dež. reda, ker sta se dež. odbornika r. Zuccon in Andrijič absentirala in ker je v takih slučajih nesoglasja v deželnem odboru sklepe o uporabi deželnih sredstev v nepredvidjene svrhe — torej brez proračuna — predložiti cesarju v rešitev, kar vse se ni zgodilo. Dež. odbor je jednostavno zamolčal v svojem poročilu, da sta se hrvatska člana absentirala. Zuccon je stavil do predsednika formalno vprašanje: kdaj da je prejel poročilo dež. odbora za podporo koperski razstavi?! Kajti to je gotovo, da je je dobil kasneje, nego nujne predloge manjšine! Posl. Zuccon je ponovil svojo zahtevo in čakal... in je zopet ponovil svoje vprašanje, a predsednik ga je led ebelo gledal, na kar ga je posl. Zuccon vprašal maliciozno, da-li morda želi, da ponovi svoje vprašanje! Ta intermezzo je trajal blizu 15 minut, dokler niso italijanski poslanci začeli kričati, naj vzame Zucconu besedo. In predsednik se je res poprijel tega sredstva ter je pozval poslance: ali ne želi kdo govoriti k poročilu dež. odbora? Slov. poslanci so seveda viharo protestirali, a posl. dr. Trinajstič je priskočil k predsedniški mizi, kjer je apostrofiral predsednika, kako se more tako nezakonito postopati? Hkratu pa je zagrabil pregrinjalo mize ter je potegnul doli s tintnikom vred. V tem hipu so se dvignile stolice na vseh straneh, galerija je bučala in grozila slov. poslancem. Sodrga z galerije je preskočila ograjo in vdrila v dvorano, kjer je dejanski grozila

manjšini. Posl. plemeniti Polesini je šel še višje v brutalnosti, velec sodrgi: Mazzè!! Ubijte jih! Hrup je trajal dalje. V tem času je prosluli poslanec Bartoli skočil srdito — kakor razjarjen lev — k vratom galerije, potisnil deželnozbornske slugge ki so spraznili galerijo na ukaz dvorn. sv. Fabianija v stran in zopet odprl vrata, vskliknjši galerijskemu občinstvu: Mazzè!! Ubijte jih! Dr. Rizzi je vprašal nevoljno: Kdo je odprl vrata?! — Zahteval je, naj galerija zapusti dvorano. Ker so pa poslanci galerije protestirali proti temu, je Rizzi vzel klobuk in odšel iz dvorane, rekši: Grem pa jaz!

Po daljnem hrupu je vladni zastopnik naznanil, da je deželni zbor zaključen.

Vojni minister je imel v seji vojaškega odseka delegacij govor, v katerem je govoril o splošnih vojaških vprašanjih. Rekel je med drugim, da se bližamo uvedbi skrajšane prezenčne službene dobe. Končal je tako-le: Dogodki zadnjih let, zlasti aneksijska kriza, so pokazali, da mora monarhija računati z vojno proti več frontam ter da se izpopolnitev armade ne sme več odlašati.

V moravskem deželnem zboru so zahtevali Nemci in češki soc. demokratje, naj se stavi z dnevnega reda predloge o davku na pivo. Deželni glavar se je temu protivil, na kar so začeli z galerije metati v zbornico letake z napisom: Proč z draginjo živil! Proč z davkom na pivo! Obdačite kapitaliste in pustite uboge!

Boj proti nadškofu Stadlerju. — Znano je delovanje Stadlerjevo. Ta škof brusi pete ter hoče spraviti frančiškane iz Bosne. (Škof proti frančiškanom! Ali je škof Stadler revolucionar, da preganja menihe!) Nekateri poslanci bosanskega sabora so se pred tednom dni pritožili pri dunajskem nunciju, sedaj so se pa napotili dr. Mandič, Sumarič in dr. Mazzi k papežu, ki jih je sprejel v posebni avdijenci in kateremu so rovanje Stadlerjevo pojasnili.

V kranjskem deželnem zboru je bila važna debata radi draginje. Posl. Novak je stavil nujni predlog radi uvoza klavne živine in južnoameriške živine. Klerikalci so predlog pobijali ter zahtevali, da se preide na dnevni red. Govorili so Žitnik, Višnikar, Triller, Novak, Povše. Klerikalci in Nemci so glasovali za prehod na dnevni red preko tako važnega predloga. Višnikar je stavil samostojni predlog glede pisave krajevnih imen, katera naj se uredi o priliki bližnjega ljudskega štetja.

Dopolnilna državnozbornska volitev na Dolenskem. Izvoljen je klerikalec Jarc, ki je dobil 5382 glasov, napredni kandidat Gangel je dobil 1745 glasov.

Razne vesti.

Novi ljubljanski mestni statut in novi občinski volilni red, prikrojen po željah slovenskih klerikalcev je že dobil sankcijo.

Srbski prestolonaslednik, ki je zbolel na legarju, se počuti slabo. Bati se je skorajšnje katastrofe.

Akad.-tehn. društvo »Triglav« v Gradcu. — Peti redni občni zbor akad.-tehn. društva »Triglav« v Gradcu se bo vršil dne 21. vinotoka 1910. ob 8. uri zvečer v prostorih društva. Vspored običajni.

Akad. društvo »Slovenija« na Dunaju prišlo v petek, dne 21. t. m. svoj I. redni občni zbor z običajnim vspešnim. Lokal: I. Aaerspergstr. 6. Restaurant Leithner.

Luccheni se obesil. Iz Zeneve poročajo, da je začel Luccheni dne 17. t. m. naenkrat noreti. Stražarja je udaril v obraz. Spravil so ga v celico, ali tam je divjal tako, da so morali poklicati 10 stražnikov, ki so ga s težavo premagali; na to so ga utaknili v podzemsko celico. Drugi dan so našli obešenega.

Lovsko razstavo na Dunaju je obiskalo okrog dva in pol milijona obiskovalcev. Od leta 1880. je bilo v Avstriji sedem lovskih razstav. Jubilejsko razstavo leta 1898. je bilo obiskalo 2.300.000 oseb. Najboljše je bila obiskana razstava leta 1873., katero je obiskalo nekoliko manj kot tri milijone oseb.

Čenstohovski roparji in tatovi. — Ubeglega slugo čenstohovskega samostana z imenom Zalog, so aretirali v Hamburgu v trenutku, ko se je hotel vkrcati na ladjo, da bi jo odkril v Ameriko. — V celem je dosedaj aretiranih zaradi čenstohovske aiere 8 oseb. Menih Maczoch je končno priznal v preiskovalnem zaporu, da je umoril v svoji celici svojega brata in da je poneverjal romarski denar.

Obravnavo proti Crippenu. — V torek je pričela v Londonu obravnavo proti Crippenu, ki je obtožen umora svoje žene. Občinstva je veliko. 5000 prošelj za prostorček v razpravni dvorani je došlo sodišču, toda oddati je bilo samo 50. Obravnavo bo trajala k večjemu do konec tega tedna.

Portugalski kralj Manuel in kraljica Amelija sta dospela na parniku angleškega kralja v Plymouth, odkod gresta v Woorton.

Wellman ponesrečil. — Zrakoplovec Wellman se je delj časa bavil s problemom, priti v zrakoplovu iz Amerike v Evropo. Amerikanski finančniki so mu zgradili zrakoplov »Amerika«, na katerem je bila tudi postaja za brezžični brzozjav. Sedaj pa pravijo poročila, da se je Wellmanov izlet popolnoma ponesrečil. Wellmana in njegove sopotovalce je rešil parnik »Trent« 600 km južnovzhodno od New-Yorka iz morja. Zrakoplov sam so prepustili na morju njegovi usodi.

Starl oče obhajal svoje unuke. — Bivši knez Lowenstein, ki je vstopil kot pater Rajmund k dominikancem, je obhajal te dneve svoji unukinji Zofijo Lowenstein in infantinjo Marijo Braganco.

Proti zadnjemu katoliškemu šohodu. — V Inomstu se je vršil prvi večji protestni shod proti delovanju klerikalnih strank. Shoda se je udeležilo mnogo zastopnikov alpskih dežel. Govorila sta prof. Wahrmond in bivši jezuitski pater grof Pavel Hoensbroech.

Strasten turist. — Ritmojster pl. Rodakovski je bil strasten turist. Zadnji dopust je porabil za izlete po tirolskih Alpah. Padel je 150 m globoko in se ubil. Za njim jočejo vdova in dva dečka.

Prvi predsednik ruske dume. — V Moskvi je umrl v starosti 40 let Muromčev, prvi predsednik ruske dume. Bil je pravni profesor na vseučilišču v Moskvi in slovel kot eden najboljših juristov na Ruskem.

Ivan Kravos

na Korovo št. 11. GORICE na Korovo št. 11

sedlarska delavnica

in zaloga različnih konjskih vpreg za lahko ali pa težko vožnjo; dalje ima v zalogi različne konjske potreb-

ščine, potovalne potrebščine kakor: kovčege, torbice, denarnice, listnice itd. — Izvršuje in sprejma v popravilo različne koleselne in kočije.

Popravila se izvršujejo ločno.

Cene zmerne.

Ceniki jedil in pijač

za gostilničarje
se dobé v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček
po 20 vin. komad.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglaš običnejši se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjša trgovca in obrtnikov v Gorici, katerih na deželi (in celo v mestu) ni bilo ne posna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Fran Novak, brivec Gorica, Gosposka ulica št. 3 se priporoča sl. slov. občinstvu v mestu in na deželi. Postrežba točna in čista. V zalogi se dobi razne toaletne potreščine po zmeraj ceni. Prevzema tudi vsa lasničarska dela ter kupuje zmešane ženske lase od K 12 naprej kg.

Lepa zračna soba s prostim vhodom se odda v najem v ulici sv. Ivana št. 7.

SUKNA

in modno blago za obleke
priporoča firma

Karel Kocian tvornica
za sukna

v Humpolcu na Češkem

Tvorniške cene. Vzorci franco.

Hiša

v dobrem stanju, z več stanovanji, krčmo, štacuno in obširnimi dvoriščem, vse ob glavni cesti v veliki vasi na Goriškem,

se prodaja

radi družinskih razmer. — Naslov povzema naše upravništvo.

! Svoj k svojmu !

Ludovik Borovnik

peškar

v BOROVLJAH (Ferlach) na Koroškem

se priporoča za nabavo pušk na kroglo in drobni svinec, pušk brez ali z petelini z najboljšim strelnim učinkom. — Veliko skladišče samokresov (revolverjev), repelir-pištol, fiobert-pušk in klicev za vsakovrstno zverjad po najnižjih cenah. Imam tudi veliko delavnico za popravljanje pušk in samokresov. Poprave izvršujem točno, trpežno in v kratkem času. Na vsa v mojo stroko spadajoča vprašanja odgovorim z veseljem ter dajem potrebni svet. Slovenske in nemške cenike pošiljam, ako se mi pošlje natančen naslov franco in poštnine prosto!!!!

„Pet čevljev merim, palec pet“, tako je pel naš vri poet; pri tem pa žalostno je to, da on ni mislil na

„OHO!“

Cene brez konkurence.

GORICA

le v Gledališki ul. št. 14

+ M. Gál +

Kilni pasovi. — Preveze za život. Elastične nogovice in preveze za krčne žile. Ortopedični aparati in razne priprave za bolnike. Gumijaste cevi in rjuhe. Irigatorji, termometri, raznovrstni klistirji, zračne blazine in vsi gumijasti predmeti. Parfumi, mila, glavniki, ščetke za zobe, ogledala, čevlji za deževno vreme in nepremočljivi dežni plošči.

Bretelle.

Bretelle.

POZOR!

le v Gledališki ulici št. 14.

udlikovana pekarija in sladčičarna

Karol Draščik

v Gorici na Koru v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinerejega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane veikončno pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo

po jako zmernih cenah.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najosvojše kupaletišče npraberškega in drobnega blaga ter tkanja, preje in nitij.

POTREBSČINE
za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBSČINE
za krojače in ševaljare.

Svetinjice. — Rožni vencl. — Mašne knjigice.

Šišna obvala za vse letne čase.

Posebnost:
Semena za zelenjavo, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi. 35-8.

Sveže surovo maslo

iz krayjega mleka, 10 funtov v košarici K 7-70. — MED za bolnike, 10 funtov K 4-70. — Za poskušajo, vsacega polovico K 6-36. Kdor naroči enkrat, ostane stalni odjemalec.

Razpošilja gospa DYM, Kozawa 20. (Avstr.)

One dame so jako krasne,

ki se umivajo le s Pilnačkovim nedosežnim milom

„LANOL“

ki je na prodaj po 70 vin. kos ali pa škatlji s 3 kosi za 2 K.

To milo, ki je zakonito varovano, izdeluje

J. Pilnaček,

c. kr. dv. založnik v Kralj. Gradu na Češkem.

LANOL se dobiva v Gorici pri sledečih tvrdkah: Toroš Drobnič in drug, Ivančič & Kurinčič, Fran Novak in na Jesenicah pri g. M. Šinkar.

Velika zaloga dvokoles od K 30-300; šivalnih strojev od K 30-250; gramofonov od K 15-1500; plošče od K 1-4; vsakovrstnih kmetijskih strojev, orkestrionov i. t. d. — Mehanična delavnica pri

Batjel-u

Gorica
Stolna ulica 3-4.

Prodaja tudi na mesečne obroke. Novi slovenski ceniki in lepaki za gostilne, kavarne i. t. d. se pošiljajo na zahtevo, poštnine prosti. Najnoveje acetilen svetilke za gostilničarje in društva od 8 K naprej.

Zagrebski

Franck

kot tovarniško znamko
priporočujemo kot priznano najboljši pridatek za kavo!

sl. zagan Y 1635, 1-101

Tokajec, kralj vseh vin!

Kar je mleko nežnemu otroku, to je odraslim ljudom pristno tokajsko zdravilno vino! Zdravniško pripravljeno, postavnim zahtevam odgorarjajoče tokajsko vino je zdravilo za mlade in stare in ne bi smelo manjkati v nobeni hiši. Čisto, neponarjeno tokajsko vino ozdravlja posebno žledolžno nadlogo, pomanjkanje krvi, vstvarja apetit in vzbuja v veliki meri veselje do življenja pri mladih in starih. — Produkcijo vseh naših vin nadzoruje država in ta vina je razglasilo visoko kr. ogr. poljedeljsko ministerstvo kot edina zdravilna vina. Zraven zdravilnih uspehov tudi Tokajec tudi izbran užitek! — Da se omogoči vsakomur uživati ta biser med vsemi vini, smo sestavili skrbno dva kolekciji, kateri razpošiljamo v vse kraje franco zabojnine in franco poštnine in sicer

Kolekcija št. I.

steklenica 0.5 l petletnega med. - Samorodec (Samorodner)
" 0.5 l osemletnega " " "
" 0.25 l petletnega med. - samotiča (Ausbruch)
" 0.25 l osemletnega " " "

Kron 9

brez kakih drugih izdatkov! proti povzetju ali prodajalčju, gor. zneska.

Kolekcija št. II.

pet steklenic 0.7 l petletnega med. - Samorodec (Samorodner)
" " 0.7 l osemletnega " " "
" " 0.5 l petletnega med. - samotiča (Ausbruch)
" " 0.5 l osemletnega " " "

kron 63-50

brez kakih drugih izdatkov! franco zabojnine in franco postaja, plačati tekoma 30 dni od datuma na fakturi.

Akcijska družba tokajskih vinskih producentov

(Gesellschaft Tokajer Weinproduzenten A. G. Vertriebs-Abteilung)
Budimpešta V., Lipót-kört št. 2.

Odlikovana skoraj v vseh državah! Zahvalna in priznana pisma od visoke in najvišje gospode.

Dobri zastopniki, ki imajo v višjih krogih znanje in tudi dostop v te kroge, si lahko zagotovijo s priporočanjem naših vin lep zaslužek, oziroma tudi stalno plačo!

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici

registrovana zadruga z neomejenim jamstvom.

Nadželstvo in nadzorstvo Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici je z ozirom na premenjena dne 21. decembra 1905. v zadrugi register vpisana pravila, pri skupni seji dne 30. decembra 1905. sklenilo za leto 1906. ta-le način poslovanja:

Daje svojim članom posojila na odplačevanje v petih letih, proti odplačilu po 2 kroni na mesec za vsakih 100 kron; na menice pa proti 6% obrestovanju.

Deba za odplačilo pri posojilih na obroke se po želji izposojevalca določi tudi na 10 ali več let.

Vsak izposojevalec plača pri zajemu posojila enkrat za vselej, mesto uradnine 7,5% prispevka v posebno rezervo za morebitne izgube.

Sprejema navadne hranilne vlogé v vsakem znesku, jih obrestuje po 4,5% vsake, stalno položene pa po dogovoru

Deleži so dvojni; opravični po 2 kroni, glavni po 20 kron.

Zadruga objavlja vsa svoja naznanila v časopisih »Soča« in »Primorac«.

Nova pravila so se razposlala vsem članom; če jih pa po pomoti ni kdo dobil, naj se oglasi v zadrugi uradu v Trgovskem domu.

Nadželstvo in nadzorstvo.

GORICA.

GORICA.

Narodno podjetje

Hôtel „Pri Zlatem Jelenu“.

V središču mesta. Ob glavni ulici z državnega kolodvora. Zbirališče trgovskega sveta in goriških Slovencev. — Nad 30 sob za tujece od K 1-20 višje. Velik vrt z verando. Stekleni salon s teraso. Velik jedilni salon. Več sob za klube in sklenjene družbe. Kegljisce. — Točarna z običajnimi gostilniškimi cenami za jedi in pijače. — Domača in tuja vina. Budjejeviško in puntigamsko pivo. — Cene jako zmerne. — Postrežba pod novo upravo skrbna in točna.